

GEMEENTE SMALLINGERLAND

RAMPENPLAN

Vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Smallingerland
op 30 juni 2005.

INHOUDSOPGAVE

DEEL A	Organisatie en werkwijze van de gemeentelijke rampenbestrijdingsorganisatie	Pagina
Hoofdstuk I	Algemeen	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Doelstelling en risico-inventarisatie	3
1.3	Uitwerking	3
1.4	Relaties met overige plannen en procedures en afstemming	4
1.4.1	Rampenbestrijdingsplannen en afwegingskader	4/5
1.5	Een overzicht van de soorten rampen en zware ongevallen die de gemeente kunnen bedreigen	5
Hoofdstuk II	Organisatie van de rampenbestrijding	6
2.	Bestuurlijke coördinatie	6
2.1	De burgemeester	6
2.2	De organisatie van de gemeentelijke rampenstaf	6
2.3	Rampen of zware ongevallen van meer dan plaatselijke betekenis	7
2.3.1	De coördinerend bestuurder	7
2.3.2	De Commissaris van de Koningin	8
2.3.3	De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	8
2.4.	Operationele coördinatie	8
2.4.1	De Operationeel Leider	8
2.4.2	Het Regionaal Operationeel Team	9
2.4.3	Het Commando Plaats Incident (CoPI)	9
2.5	De leiding over en de gecoördineerde inzet van diensten en organisaties bij de bestrijding van rampen	10
2.6	Buitengewone omstandigheden	10
Hoofdstuk III	Voorlichting en communicatie	12
3.1	Regels betreffende de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders <u>in de voorbereidende fase</u> informatie verschaffen over rampen	12
3.2	Regels betreffende de wijze waarop de burgemeester <u>in de acute fase</u> informatie verschaft over rampen	12
DEEL B	PROCESSEN	
DEEL C	DEELPLANNEN	
DEEL D	BESTUURLIJK EN OPERATIONEEL OPSCHALINGSPROTOCOL (VOLGENS GRIP PROCEDURE)	
DEEL E	OEFENPLAN	
DEEL F	BIJLAGEN	
DEEL G	VERANTWOORDING	
DEEL H	VERSPREIDING VAN HET RAMPENPLAN	

Als in dit rampenplan wordt gesproken over "rampen" en vervoegingen van het woord "rampen", worden tevens zware ongevallen en daarmee verwante incidenten bedoeld. Als in dit rampenplan de mannelijke persoonsvorm wordt gebruikt, wordt tevens de vrouwelijke persoonsvorm bedoeld.

HOOFDSTUK I ALGEMEEN

1.1 Inleiding

De Wet Rampen en Zware Ongevallen (WRZO) verplicht iedere gemeente zich voor te bereiden op de bestrijding van rampen. De wijze waarop aan deze wettelijke plicht wordt voldaan, moet worden vastgelegd in een rampenplan. Het rampenplan, dat zich uitstrekt over het gehele grondgebied van de gemeente, is te karakteriseren als een organisatieoverzicht met betrekking tot het optreden in rampsituaties of bij zware ongevallen of daaraan verwante incidenten.

In dit organisatieoverzicht wordt ook ingegaan op de bevoegdheden van de in dit overzicht genoemde teams en functionarissen ten tijde van crises.

De taakomschrijvingen zijn genoemd in een bijlage.¹

Daarnaast bevat dit rampenplan een overzicht van de soorten rampen en zware ongevallen die de gemeente kunnen bedreigen en de mogelijke gevolgen daarvan.²

Burgemeester en wethouders stellen het rampenplan vast en het beheer ervan is in handen van de Ambtenaar Openbare Orde en Veiligheid. De procesverantwoordelijken beheren de deelprocessen van het rampenplan en zijn verantwoordelijk voor aanvullingen en aanpassingen.

De procesverantwoordelijken zijn eveneens verantwoordelijk voor het (jaarlijks) beoefenen van de deelprocessen.

1.2 Doelstelling

Het gemeentelijk rampenplan is bedoeld voor de bestrijding van rampen die de gemeente treffen of kunnen treffen. Het geeft de organisatie en de werkwijze weer met betrekking tot het bestuurlijk en operationeel optreden op gemeentelijk niveau. Indien de doelstelling niet op gemeentelijk niveau kan worden bereikt wordt er naar gestreefd in regionaal verband tot poolvorming bij de gemeentelijke processen over te gaan.

Het rampenplan of de deelprocessen kunnen ook functioneren indien de openbare orde en veiligheid daarom vragen.

Verder dient het rampenplan om de bevolking van de gemeente inzicht te verschaffen in de risico's die er in de gemeente bestaan.

Risico inventarisatie³

Het Rampenplan moet gebaseerd zijn op een risico inventarisatie. Bovendien moet de gemeente haar inwoners inzicht verschaffen in de risico's die zich in de gemeente (kunnen) manifesteren, wat ze doet om die risico's te beperken en hoe de gemeente die beperking van de risico's wenst in te vullen. In een overzicht zijn die risico's vermeld.

1.3 Uitwerking

Het gemeentelijk rampenplan kent de volgende uitwerkingen.

- A. Organisatie en werkwijze van de gemeentelijke rampenbestrijdingsorganisatie.
- B. Processen.
 een ordening van activiteiten om structuur aan te brengen in de bestrijding van rampen en zware ongevallen.
- C. Deelplannen.
 een uitwerking van de processen per organisatie(onderdeel) respectievelijk dienst(onderdeel).
- D. Bestuurlijk en operationeel opschalingprotocol (volgens de GRIP-procedure).
- E. Oefenen

¹ zie deel F bijlage 5

² zie deel F bijlage 3

³ zie deel F bijlage 3

- F. Bijlagen.
- G. Verantwoording.
- H. Verspreiding.

1.4 Relaties met overige plannen en procedures⁴

Naast het gemeentelijk rampenplan zijn er andere plannen en procedures, die een relatie (kunnen) hebben met het optreden in geval van rampen. In een bijlage is een overzicht opgenomen van deze plannen en procedures. Voor zover mogelijk en van toepassing worden deze plannen en procedures bij het gemeentelijk rampenplan gevoegd.

Afstemming⁵

Aan de verplichte afstemming met andere gemeenten is voldaan door het volgen van een provinciaal model Rampenplan en deelplannen.

Bovendien is aan de hand van de provinciale risicokaart bekeken of de mogelijke risico's gevolgen kunnen hebben voor andere gemeenten.

Voorts is nagegaan of mogelijke risico's uit andere gemeenten gevolgen kunnen hebben voor onze gemeente.

Tevens is aan de hand van de risicokaarten van de omliggende provincies nagegaan of risico's uit gemeenten van die provincies gevolgen kunnen hebben voor onze gemeente.

Er is voorts nagegaan of de calamiteitenplannen voor waterstaatskundige werken aanleiding vormen tot het nemen van extra voorzorgsmaatregelen of anderszins extra aandacht behoeft.

1.4.1 Rampenbestrijdingsplannen⁶

Een rampenbestrijdingsplan wordt opgesteld voor elke ramp, waarvan de plaats, de aard en de gevolgen voorzienbaar zijn. Het plan wordt vastgesteld door de burgemeester. Hieronder vindt u het wettelijk kader dat van belang is bij de afweging of een rampenbestrijdingsplan moet worden opgesteld.

1. De WRZO schrijft voor dat de burgemeester voor elke ramp, waarvan de plaats, de aard en de gevolgen voorzienbaar zijn, een rampenbestrijdingsplan vaststelt, waarin de bij die ramp te nemen maatregelen zijn opgenomen.
2. Een rampenbestrijdingsplan wordt in ieder geval vastgesteld voor bij algemene maatregel van bestuur⁷ aan te wijzen rampen. De afweging of een rampenbestrijdingsplan moet worden vastgesteld is hier reeds door de wetgever gemaakt.
3. De WRZO laat de mogelijkheid open dat de burgemeester besluit dat voor een inrichting, die in de onder 2 genoemde algemene maatregel van bestuur is aangewezen, geen rampenbestrijdingsplan behoeft te worden vastgesteld. De afweging dat geen rampenbestrijdingsplan hoeft te worden vastgesteld vindt plaats op basis van informatie als bedoeld in artikel 10c van de WRZO.
4. De Commissaris van de Koningin kan de burgemeesters van aangrenzende gemeenten, die kunnen worden getroffen door eenzelfde ramp, waarvan de plaats, de aard en de gevolgen te voorzien zijn, na overleg met hen, de verplichting opleggen om na onderling overleg, ieder voor zijn gemeente, een rampenbestrijdingsplan vast te stellen.

⁴ zie deel F bijlage 12

⁵ zie deel F bijlage 3

⁶ zie deel C Deelplannen

⁷ Besluit rampenbestrijdingsplannen inrichtingen, Stbl. 1999, 237. Besluit rampenbestrijdingsplannen luchtvaartterreinen

Afwegingskader rampenbestrijdingsplannen ⁸.

Vanuit de vraag voor welke gevallen er een rampenbestrijdingsplan moet worden opgesteld is het afwegingskader rampenbestrijdingsplannen opgesteld. Hierin zijn elf criteria beschreven die van belang zijn bij het bepalen of een rampenbestrijdingsplan noodzakelijk is.

Voor die afweging wordt ook gebruik gemaakt van een gemeentelijke risico analyse. Bij de vast te stellen rampenbestrijdingsplannen zal een termijn van realisering worden genoemd.

Voor zover door de burgemeester enig rampenbestrijdingsplan is of zal worden vastgesteld, is of wordt dit plan of een samenvatting daarvan als bijlage bij het Rampenplan gevoegd.

1.5 Een overzicht van de soorten rampen die de gemeente kunnen bedreigen ⁹.

De definitie van een ramp, zoals die in de WRZO is opgenomen, luidt:

"Een gebeurtenis waardoor een ernstige verstoring van de openbare veiligheid is ontstaan, waarbij het leven en de gezondheid van vele personen, het milieu of grote materiële belangen in ernstige mate worden bedreigd of zijn geschaad, en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende disciplines is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken".

De soorten rampen die de gemeente kunnen bedreigen zijn op basis van een risico-inventarisatie in kaart gebracht. De risico-inventarisatie geeft een beeld van de soorten rampen die de gemeente bedreigen en de mogelijke gevolgen daarvan. De risico-inventarisatie bevat een overzicht van stationaire en dynamische objecten binnen de gemeente en een overzicht van deze objecten op het grondgebied van de aangrenzende gemeenten, waarvan de mogelijke gevolgen zich kunnen uitstrekken tot op het grondgebied van de gemeente.

Daarnaast bevat het rampenplan een analyse van de risico's en de normen op basis waarvan het college van burgemeester en wethouders (verder b. en w.) beoordeelt voor welke ramp een rampenbestrijdingsplan moet worden opgesteld en het resultaat van deze beoordeling. De resultaten van deze inventarisatie zijn opgenomen in deel F.

⁸ zie deel F bijlage 3

⁹ zie deel F bijlage 3

HOOFDSTUK II ORGANISATIE VAN DE RAMPENBESTRIJDING

2. Bestuurlijke coördinatie

2.1 De burgemeester

Het is de burgemeester die beoordeelt of er sprake is van een (dreigende) ramp en of het rampenplan van toepassing is. Onverminderd wat is bepaald in artikel 11a WRZO informeert hij direct de burgemeesters van de aangrenzende gemeenten, de voorzitter van de Regionale Brandweer Fryslân en de Commissaris van de Koningin.

De burgemeester heeft in geval van een (dreigende) ramp opperbevel. Het begrip "opperbevel" omvat een tweetal bepalingen:

- a. iedereen die aan de feitelijke bestrijding deelneemt, staat onder het gezag van de burgemeester. Het gaat daarbij om de bevelvoering en coördinatie op strategisch niveau, gericht op het stellen van prioriteiten in de bestrijdingsactiviteiten;
- b. de burgemeester draagt de politiek-bestuurlijke eindverantwoordelijkheid voor de bestrijding op lokaal niveau.

Ingeval van een ramp laat de burgemeester zich bijstaan door een gemeentelijke rampenstaf. Het college van b. en w. treft maatregelen voor het goed kunnen functioneren van de rampenstaf. Daarin betreft het college in elk geval de alarmeringsregeling, de personele organisatie en de technische infrastructuur.

2.2 De organisatie van de gemeentelijke rampenstaf

De gemeentelijke rampenstaf is in beginsel gehuisvest in het gemeentehuis. De staf bestaat uit een gemeentelijk beleidsteam en een gemeentelijk managementteam. De alarmering van de gemeentelijke rampenstaf vindt plaats overeenkomstig de deelplannen 1A en 1B.

Het gemeentelijk beleidsteam (GBT)

De burgemeester is voorzitter van het GBT. Hij bepaalt, in overleg met de operationeel leider, de samenstelling van het beleidsteam aan de hand van de aard en omvang van de ramp, de behoefte aan inbreng van specifieke deskundigheid en/of de betrokkenheid van andere organisaties en diensten.

Samenstelling

Het GBT bestaat uit:

- a. ten minste de gemeentesecretaris, de gemeentelijk voorlichter, een beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid en een liaison vanuit het Regionaal Operationeel Team (ROT);
- b. al naar gelang de aard van de ramp kan het beleidsteam worden uitgebreid of de samenstelling ervan worden aangepast.

Taken

Het GBT adviseert de burgemeester inzake alle aspecten van het te voeren beleid. Het GBT beoordeelt voortdurend de situatie en anticipeert daarop. Het GBT draagt, onverminderd de eigen verantwoordelijkheid, namens de burgemeester de beleidsbeslissingen in concrete opdrachten aan de eigen organisatie uit.

Het gemeentelijk managementteam (GMT)

Samenstelling

De loco-gemeentesecretaris is voorzitter van het GMT. Hij bepaalt de samenstelling van het GMT aan de hand van de aard en omvang van de ramp en de behoefte aan inbreng van specifieke deskundigheid.

Taken

De leden van het GMT adviseren, vanuit hun verantwoordelijkheid voor de aansturing van hun organisatieonderdeel, de gemeentesecretaris over alle relevante aspecten van de rampenbestrijding. De leden zorgen voor de uitvoering van de aan hun dienstonderdeel opgedragen processen, met inachtneming van de besluiten zoals die door of namens de burgemeester zijn genomen.

Het gemeentelijk actiecentrum (GAC)¹⁰

Ten tijde van een incident (of de dreiging daarvan) kan door de burgemeester besloten worden een actiecentrum in te richten. Onder een actiecentrum wordt verstaan: de plaats waaruit een dienst de eigen bijdrage aan de rampenbestrijding levert.

Bestuurlijk handelen¹¹

In een informatieset staan voor het bestuur in het kort nuttige handreikingen hoe het bestuur ten tijde van een ramp zou moeten handelen.

Taakomschrijvingen¹²

In een overzicht zijn de teams en de taakomschrijvingen van de teams en de medewerkers in de rampenbestrijdingsorganisatie aangegeven.

Piket- of waakdienstregeling¹³

In principe wordt voor de interne alarmering gebruik gemaakt van een extern belsysteem. De beldienst wordt geactiveerd waarna een aantal medewerkers of alle medewerkers van de rampenbestrijdingsorganisatie worden gebeld. Wanneer alarmering via de beldienst onmogelijk is nemen gemeentelijke medewerkers die taak over.

De piket- of waakdienstregeling is nader uitgewerkt in het draaiboek Alarmering en Verbindingen.

2.3 Rampen en zware ongevallen van meer dan plaatselijke betekenis¹⁴

2.3.1 De coördinerend bestuurder

Ingeval van een (dreigende) ramp, waarbij meer gemeenten zijn betrokken, is de burgemeester van de brongemeente de coördinerend bestuurder. Ook kan, als de ramp daarom vraagt, de Commissaris van de Koningin deze rol vervullen. De coördinerend bestuurder zorgt voor de afstemming van het beleid van de betrokken burgemeesters, is intermediair voor de operationele leiding en informeert de Commissaris van de Koningin, voor zover deze zelf niet deze functie vervult. Hij treedt daarbij niet in de bevoegdheden van andere burgemeesters of de Commissaris van de Koningin. De coördinerend bestuurder is tevens voorzitter van het Regionaal beleidsteam (RBT) en een eventueel Overleg van Burgemeesters (OVB). Hij vertaalt in die rol namens de betrokken burgemeesters beleidsbeslissingen in opdrachten voor de rampenbestrijdingsorganisatie en hij informeert de Commissaris van de Koningin.

2.3.1.1 Regionaal beleidsteam (RBT)

Als de ramp de gemeentegrens overstijgt, vindt er onder voorzitterschap van de coördinerend bestuurder een overleg van burgemeesters plaats. Dit overleg wordt door de burgemeesters van de getroffen gemeenten gevoerd. De coördinerend bestuurder krijgt ondersteuning van het RBT. Het RBT adviseert het overleg van burgemeesters over de te nemen beslissingen en prioriteiten bij de rampenbestrijding.

¹⁰ zie deel F bijlage 14

¹¹ zie deel F bijlage 4

¹² zie deel F bijlage 5

¹³ zie deel C draaiboek Alarmering en Verbindingen

¹⁴ zie deel D Bestuurlijk- en operationeel opschalingprotocol (GRIP).

Het RBT staat onder voorzitterschap van de coördinerend bestuurder. Verder bestaat het uit een coördinerend gemeentesecretaris, de diensthoofden van de regionale brandweer, GHOR en politie, het hoofd Provinciaal Coördinatiecentrum (PCC) en een voorlichter.

2.3.2 De Commissaris van de Koningin

Wanneer er sprake is van een ramp van meer dan plaatselijke betekenis in één of meer gemeenten, of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan bestaat, kan de Commissaris van de Koningin coördineren.

De Commissaris van de Koningin kan de burgemeester(s) zoveel mogelijk na overleg met hem/hen, *aanwijzingen* geven over het te voeren beleid. Dat betekent dat de burgemeester(s) zijn/hun beleid zodanig moeten inrichten dat daarin de aanwijzing van de Commissaris van de Koningin wordt verwerkt. Aan de burgemeesters wordt overgelaten hoe met deze aanwijzing moet worden gehandeld en hoe van de bevoegdheden gebruik wordt gemaakt. De Commissaris van de Koningin wordt ondersteund door een staf die is geconcentreerd rond het PCC. De taken en bevoegdheden van de Commissaris van de Koningin zijn uitgewerkt in het Provinciaal coördinatieplan.

2.3.3 De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)

De minister van BZK kan, ingeval van een (dreigende) ramp, *indien het algemeen belang dat dringend eist*, de Commissaris van de Koningin na overleg met hem, *aanwijzingen* geven over het te voeren beleid. De Commissaris van de Koningin zal die aanwijzingen moeten vertalen naar het gemeentelijk niveau.

2.4 Operationele coördinatie¹⁵

2.4.1 De operationeel leider

De Commandant van Dienst (CvD) van de Regionale Brandweer Fryslân, is belast met de operationele leiding van de bestrijding van een ramp, tenzij de burgemeester een andere voorziening treft.

Taken operationeel leider

De operationeel leider voert de navolgende taken uit:

- hij is, onder verantwoordelijkheid van de burgemeester, belast met het geven van leiding aan het totaal van de rampenbestrijding;
- hij moet zorgdragen voor de coördinatie tussen de verschillende optredende diensten, daarbij houdt hij rekening met de eigen verantwoordelijkheid van die diensten;
- hij geeft in opdracht van de burgemeester aanwijzingen aan hoofden of bevelvoerders van bij de bestrijding van een ramp samenwerkende diensten;
- hij is belast met de afstemming van alle processen en voert de regie over de processen waar de hulpverleningsdiensten verantwoordelijk voor zijn;
- hij vertaalt beleidsbeslissingen naar operationele opdrachten;
- hij lost geschillen op of legt deze voor aan de burgemeester;
- hij adviseert de burgemeester over alle operationele aspecten van de rampenbestrijding;
- hij zorgt voor een doelmatige verslaglegging op operationeel niveau en het periodiek opstellen van situatierapporten (sitrap).

Zij, die de leiding hebben over de bij de rampenbestrijding betrokken diensten blijven binnen hun eigen dienst verantwoordelijk voor de hen opgedragen taken. De operationeel leider treedt niet in de bevoegdheid van de hoofden of commandanten van deze diensten.

¹⁵ zie deel D Bestuurlijk- en operationeel opschalingprotocol (GRIP).

2.4.2 Het Regionaal Operationeel Team

Het Regionaal Operationeel Team (ROT) verricht haar werkzaamheden in beginsel vanuit het Regionaal coördinatiecentrum (RCC) van de Regionale Brandweer Fryslân. Dit team vervult de rol van operationeel team voor alle gemeenten in Fryslân en voor de provincie Fryslân. Het team staat onder leiding van de operationeel leider en bestaat in de eerste vergadering tenminste uit:

- de operationeel leider;
- een piketofficier van de Regionale Brandweer Fryslân;
- de algemeen commandant SGB016 van de Regiopolitie Fryslân;
- een RGF17 + een HS-GHOR18 van het GHOR-bureau Fryslân;
- een voorlichter vanuit de operationele diensten;
- een liaison gemeentelijke diensten ten behoeve van de uitvoering van gemeentelijke processen;
- een liaison van de provincie;
- ondersteuners.

De operationeel leider bepaalt, op voorstel van het GBT, de samenstelling van het ROT aan de hand van de aard en omvang van de ramp, de behoefte aan inbreng van specifieke deskundigheid en/of de betrokkenheid van andere organisaties en diensten.

Taken Regionaal Operationeel Team

a. Uitvoeringscoördinatie:

- het ROT draagt zorg voor een gecoördineerde uitvoering van de rampbestrijding door de deelnemende disciplines, met inachtneming van de procesverantwoordelijkheid;
- de leden van het ROT vertalen beleid in concrete opdrachten aan de eigen dienst;
- het ROT stelt de behoefte aan bijstandspotentieel vast en voorziet zo nodig in de aanvraag van personele- en of materiële bijstand;
- het ROT adviseert de betrokken burgemeester(s) over alle operationele aspecten van de rampbestrijding;
- elk lid van het ROT is bevoegd het eigen actiecentrum aan te sturen en aanwijzingen te geven aan vertegenwoordigers van de eigen organisatie in het Commando Plaats Incident.

a. Informatievoorziening:

Het ROT draagt zorg voor een goede informatievoorziening naar alle bij de rampenbestrijding betrokken partners en treedt op als kenniscentrum voor wat betreft bestuurlijke- en operationele aspecten van de rampbestrijding.

2.4.3 Commando Plaats Incident (CoPI).

Wanneer sprake is van een rampterrein waarbinnen de activiteiten van de verschillende diensten direct van elkaar afhankelijk zijn, vindt de eerste afstemming plaats tussen de eerst gearriveerde functionarissen van de diverse diensten (motorkapoverleg). Indien noodzakelijk wordt, zo spoedig mogelijk nadat dit overleg heeft plaatsgevonden, bij het rampgebied een CoPI ingericht.

Dit commando bestaat uit een team van operationeel leidinggevenden en staat onder de leiding van de leider CoPI. Binnen het CoPI wordt de inzet van het potentieel van de diensten op elkaar afgestemd. Een andere belangrijke taak van het CoPI is de informatieverstrekking aan het ROT. Het ROT kan op grond van deze informatie de benodigde operationele besluiten nemen.

¹⁶ Staf Grootchalig en Bijzonder politie Optreden

¹⁷ Regionaal Geneeskundig Functionaris.

¹⁸ Hoofd Sectie Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen.

Namens de OL richt de leider CoPI zich op de leiding en de coördinatie van de uitvoerende activiteiten in het rampenterrein. Voor de leider CoPI, geldt een gebiedsverantwoordelijkheid. Het CoPI wordt gehuisvest in de commando haakarmbak (COH) van waaruit de diverse activiteiten worden gecoördineerd daarbij ondersteund door een verbindingswagen (VC2) waar elk van de drie operationele diensten een bedienplaats heeft.

2.5 De leiding over en de gecoördineerde inzet van diensten en organisaties bij de bestrijding van rampen en zware ongevallen.

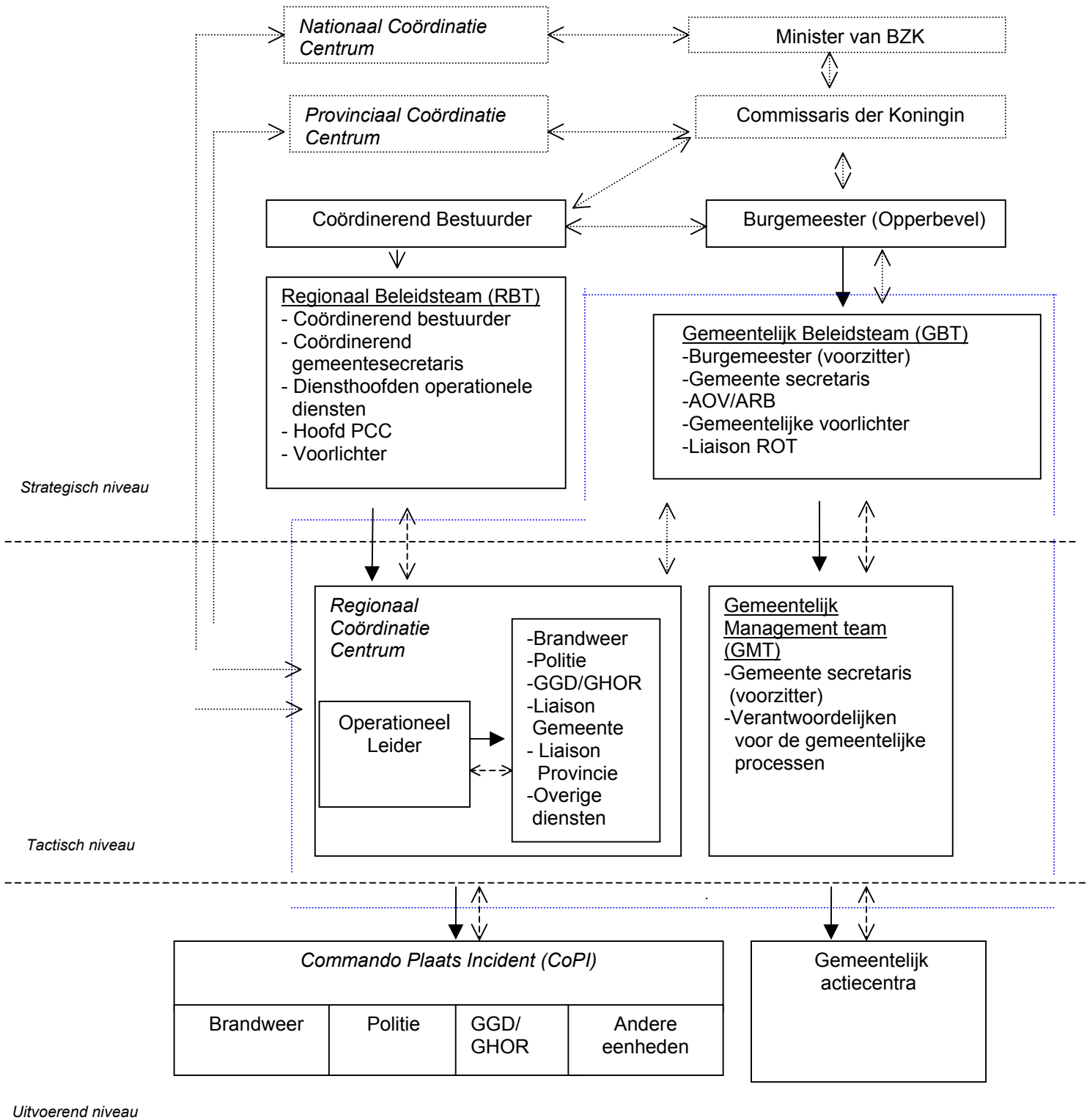
De bestrijding van rampen kenmerkt zich onder meer door een gecoördineerde inzet van personen en/of diensten en/of organisaties van verschillende disciplines, zie hiervoor het schema op pagina 11.

Wanneer de personele of materiële capaciteit ontoereikend is of wanneer inzet van specifieke middelen of potentieel nodig is (waarover niet kan worden beschikt) kan een burgemeester een beroep doen op bijstand. De WRZO regelt de bijstand van provinciale en/of rijkdiensten en de militaire bijstand ingeval van rampen. De WRZO en de Politiewet voorzien in regels voor politie- en militaire bijstand (w.o. Koninklijke Marechaussee) ter handhaving van de openbare orde, de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en overige taken ten dienste van Justitie. De Brandweerwet 1985 en de Wet geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen kennen bijstandsregelingen voor hun taakvelden. De procedures voor het verkrijgen van bijstand zijn schematisch uitgewerkt in een bijlage ¹⁹.

2.6 Buitengewone omstandigheden

Er kunnen zich bijzondere omstandigheden voordoen waarin de organisatie van de rampenbestrijding niet langer toereikend is. De WRZO gebruikt daarvoor de term "buitengewone omstandigheden". In de WRZO zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot de rampenbestrijding in buitengewone omstandigheden en de voorbereiding daarop. Het begrip "buitengewone omstandigheden" moet ruim geïnterpreteerd worden. De inhoud wordt bepaald door de feiten en wanneer de ter beschikking staande bevoegdheden naar het oordeel van de regering niet meer toereikend zijn. Daarvan is in elk geval sprake in geval van oorlog of oorlogsgevaar, maar ook in vredetijd kan de regering tot het oordeel komen dat het gebruikelijke instrumentarium niet meer volstaat. Als aanvulling op de bestaande structuur kunnen dan bij Koninklijk Besluit in dat geval de artikelen 22 tot en met 24 WRZO in werking worden gesteld.

¹⁹ zie deel F bijlage 10

Schema 1: weergave van de gecoördineerde inzet van diensten en organisaties bij bestrijding van rampen

- ▶ = opperbevellijn.
- - -▶ = communicatielijn.
- ⋯▶ = eventueel bij de rampbestrijding betrokken (afhankelijk van de omvang van de ramp of een zwaar ongeval).

HOOFDSTUK III VOORLICHTING EN COMMUNICATIE

3.1 Regels betreffende de wijze waarop het college van b. en w. in de voorbereidende fase informatie verschaffen over rampen.

Het college van b. en w. draagt zorg voor de informatieverstrekking aan:

- I. de bevolking, de Commissaris van de Koningin en de minister van BZK terzake:
 - a. rampen die de bevolking en het milieu kunnen treffen;
 - b. de maatregelen die zijn getroffen ter voorkoming en bestrijding van deze rampen;
 - c. de bij deze rampen te volgen gedragslijn.
- II. de bij de bestrijding van rampen betrokken personen terzake:
 - a. rampen die de bevolking en het milieu kunnen treffen;
 - b. de risico's die hun inzet kan hebben voor hun gezondheid;
 - c. de voorzorgsmaatregelen die in verband daarmee zijn of zullen worden getroffen.

Het college van b. en w. maakt bij het informeren van de bevolking een onderscheid tussen informatie over alle typen van mogelijk rampen die de gemeente kunnen treffen²⁰, informatie over mogelijke rampen in een inrichting als bedoeld in artikel 8 van het Besluit risico's zware ongevallen 1999 en mogelijke rampen met stralingsgevaar.

De bevolking van de gemeente wordt tenminste éénmaal per jaar en tevens wanneer de informatie is bijgewerkt, actief geïnformeerd over de wijze waarop zij bij een ramp worden gewaarschuwd, op de hoogte gehouden en beschermd en voorts over de maatregelen die zij bij een ramp moeten nemen om de schadelijke gevolgen zoveel mogelijk te beperken. Bij algemene maatregel van bestuur²¹ zijn nadere regels gegeven over de inhoud en de frequentie van de informatie. Het college van b. en w. zorgt voor een voldoende afstemming met aangrenzende gemeenten over de informatieverstrekking en de inhoud van de te verstrekken informatie.

Het vorengaande is uitgewerkt in een overzicht van mogelijke risico's²².

Er is tevens een calamiteitenboekje samen gesteld²³.

In het draaiboek Voorlichting is nader in gegaan op de wijze van voorlichting van de bevolking.

3.2 Regels betreffende de wijze waarop de burgemeester in de acute fase informatie verschaft over rampen en zware ongevallen.

De burgemeester zorgt voor de informatieverstrekking aan:

- I. de bevolking, de burgemeesters van omliggende gemeenten, de coördinerend burgemeester, de Commissaris van de Koningin en de minister van BZK terzake:
 - a. de oorsprong, de omvang en de gevolgen van een ramp die de bevolking en het milieu bedreigt of treft;
 - b. de bij de ramp te volgen gedragslijn.
- II. de bij de bestrijding van rampen betrokken personen terzake:
 - a. een ramp die de bevolking en het milieu bedreigt of treft;
 - b. de risico's die hun inzet bij de ramp heeft voor hun gezondheid;
 - c. de voorzorgsmaatregelen die in verband daarmee zijn of zullen worden getroffen.

²⁰ zie deel F bijlage 3

¹⁸ Besluit informatie inzake rampen en zware ongevallen

²² zie deel F bijlage 3

²³ zie deel F bijlage 6

Bij algemene maatregel van bestuur²⁴ zijn nadere regels gegeven over de inhoud van de informatie.

Deze nadere regels zijn voor de gemeente uitgewerkt in een preventief voorlichtingsplan²⁵. Voorts beschikt de gemeente over een virtueel informatiecentrum die wordt geactiveerd wanneer zich een ramp of zwaar ongeval heeft voorgedaan.

²⁴ Besluit informatie inzake rampen en zware ongevallen

²⁵ zie deel F bijlage 12